

Huvudman

GÄVLE KOMMUN
gavle.kommun@gavle.se

Beslut

Datum 2025-06-24

Dnr SI 2024:6277

Sida 1 (6)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Hemlingborgs skola i Gävle kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 3 februari 2025

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2024 genomfört en tillsyn av Hemlingborgs skola i Gävle kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande undervisningstid, undervisning i svenska som andraspråk, extra anpassningar och särskilt stöd samt anmälan om fjärrundervisning.

Skolinspektionen har den 3 februari 2025 beslutat att förelägga Gävle kommun senast den 30 maj 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande undervisningstid, undervisningen i svenska som andraspråk, samt särskilt stöd. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Gävle kommun en anmärkning rörande anmälan om fjärrundervisning.

Gävle kommun har den 27 maj 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Gävle kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan har genomfört korrigeringar i undervisningstiden för eleverna på mellanstadiet, årskurserna 4–6, så att den schemalagda undervisningstiden överensstämmer med beslutad tid i huvudmannens timplan. Den undervisningstid som eleverna inte gavs under höstterminen 2024 har kompenserats eleverna under vårterminen 2025. Vidare framgår att ett

årshjul har skapats för att på så sätt säkerställa att eleverna ges den undervisning samt undervisningstid i sina scheman som överensstämmer med huvudmannens beslutade timplan. Schemaläggningen inför läsåret 2025/26 är påbörjad men är inte slutförd.

Av redovisningen framgår även att skolan har gjort ändringar i elevernas scheman som innebär att det finns ställtid för eleverna att förflytta sig mellan lektioner innan nästa lektion börjar.

Rättslig reglering

Den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6890 timmar. Den garanterade undervisningstiden är fördelad i en timplan. Av bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) framgår minsta undervisningstid i timmar per stadium och ämne. I mellanstadiet är den garanterade undervisningstiden 2334 timmar. Huvudmannen beslutar efter förslag av rektorn om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden (10 kap. 4–5 §§ skollagen och 9 kap. 3–4 §§ och bilaga 1 skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Undervisning i svenska som andraspråk

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att åtgärder har vidtagits för att öka kunskapen hos lärarna gällande skillnaderna mellan kursplanerna i svenska och svenska som andraspråk. Under vårterminen 2025 har en legitimerad lärare i svenska som andraspråk genomfört möten utifrån innehållet i kursplanen i svenska som andraspråk för berörda lärare i årskurserna 1–6. Den legitimerade läraren arbetar även riktat till flera klasser och grupper.

De biträdande rektorerna har under vårterminen 2025 skapat en informationskanal i på skolans gemensamma digitala samarbetsplattform. På den gemensamma plattformen finns material kopplat till planering, undervisning och bedömning till ämnet svenska som andraspråk.

Vidare framgår av redovisningen att en av skolans lärare deltar i Skolverkets insats "Att läsa och skriva i alla ämnen" som riktar sig till lärare som undervisar i årskurserna 1–6.

Insatserna har följts upp genom samtal med läraren i svenska som andraspråk och speciallärare. Utvärdering kommer att ske under junidagarna med alla berörda lärare på skolan.

Inför kommande läsår planerar skolan att schemalägga ämnet svenska som andraspråk parallellt med ämnet svenska i de årskurser där flera elever läser svenska som andraspråk. Syftet är att skapa förutsättningar för att genomgångar och arbetsuppgifter riktas till de elever som läser svenska som andraspråk. Detta möjliggörs också tack vare skolans flerlärarsystem. För att säkerställa undervisningens kvalitet planerar skolan för fortsatta insatser på skolans lärarmöten riktat till de lärare som undervisar elever i svenska som andraspråk.

Rättslig reglering

Undervisning i grundskolan ska omfatta svenska eller svenska som andraspråk (10 kap. 4 § skollagen).

För varje ämne ska en kursplan gälla (10 kap. 8 § skollagen).

Ämnena svenska respektive svenska som andraspråk är två olika ämnen med olika kursplaner (se Lgr 22, 5 Kursplaner).

Undervisning i svenska som andraspråk ska, om det behövs, anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål, elever som har svenska som modersmål och som har tagits in från skolor i utlandet samt invandrarelever som har svenska som huvudsakligt umgängesspråk med en vårdnadshavare. Rektorn beslutar om undervisning i svenska som andraspråk för en elev (5 kap. 14 § skolförordningen).

Undervisning i svenska som andraspråk ersätter undervisning i svenska. Svenska som andraspråk får därutöver anordnas som språkval i grundskolan eller inom ramen för skolans val (5 kap. 15 § skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen uppger i sin redovisning att personalen på Hemlingborgs skola den 2 april 2025 har informerats om skollagens bestämmelser om särskilt stöd samt om skolans arbete med särskilt stöd. Skolledare vid skolenheten har under vårterminen 2025 tagit fram en skriftlig översikt för hur skolans arbete ska fungera när en elev uppmärksammas vara i behov av särskilt stöd.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har skapat ett dokument för elever som anmäls om behov av särskilt stöd till rektor. Under perioden den 3 februari – 23 maj 2025 har en utredning om särskilt stöd startats för åtta elever.

Vidare framgår att rektorn den 21 maj 2025 har fattat beslut om anpassad studiegång för en elev. Av beslutet framgår bland annat vilka avvikelser som görs för eleven utifrån den ordinarie timplanen. Huvudmannen uppger att uppföljning av aktuella åtgärdsprogram har skett och därmed säkerställt att beslutade åtgärder överensstämmer med vad som framgår i elevens åtgärdsprogram.

Rättslig reglering

Om det befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektor ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn och om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 § eller i form av anpassad studiegång enligt

12 § kan rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till istället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

För en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas (3 kap. 10 § skollagen).

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen (3 kap. 12 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Anmälan om fjärrundervisning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Under läsåret 2024/25 bedrevs undervisning i modersmål via fjärrundervisning. I samband med huvudmannens redovisning noterar Skolinspektionen att en anmälan om att bedriva fjärrundervisning har inkommit till Skolinspektionen.

Rättslig reglering

En huvudman som avser att använda fjärrundervisning i ett visst ämne eller i en viss kurs, för extra studietid eller för integrerad samisk undervisning i grundskolan ska fatta ett beslut om det. Huvudmannen får besluta om att använda fjärrundervisning för högst ett läsår åt gången (21 kap. 9 § skollagen).

Huvudmannen ska dokumentera ett beslut om att använda fjärrundervisning (5 a kap. 5 § skolförordningen).

Huvudmannen ska till Statens skolinspektion anmäla ett beslut om att använda fjärrundervisning. Om huvudmannen utför fjärrundervisning åt någon annan huvudman ska det också anmälas (5 a kap. 6 § skolförordningen).

I Statens skolinspektions föreskrifter om anmälan att bedriva fjärrundervisning (SKOLFS 2020:227) finns närmare bestämmelser om hur anmälan går till.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Caroline Rönnegård.

Utredaren Ann-Sofie Andersson har varit föredragande i ärendet.